

ingediend op **1457** (2022-2023) – Nr. 1
20 oktober 2022 (2022-2023)

Motie

van Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin, Suzy Wouters,
Kristof Slagmulder en Chris Janssens

tot instelling van een belangenconflict
over het federale wetsontwerp
tot wijziging van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015
betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen
voor wat betreft de aanbodsbeheersing

TOELICHTING

De problematiek van de artsenquota sleept al decennialang aan. In 1997 werd federaal afgesproken dat maar een beperkt aantal artsen een RIZIV-nummer (RIZIV: Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering) kan krijgen om zo de medische overconsumptie tegen te gaan. In Vlaanderen werd een toelatings-examen voor de studie Geneeskunde ingevoerd om het aantal artsen te beperken, zoals werd gevraagd door de Federale Regering. Sommige studenten die voor arts willen studeren, kunnen dat dus niet door de beperking in het aantal toe te kennen RIZIV-nummers. De Franse Gemeenschap lapt die quota echter al jaren aan haar laars, waardoor er jaar na jaar te veel Franstalige artsen afstuderen. Als reactie werden er federaal telkens RIZIV-nummers bijgecreëerd om die Franstalige overschotten op te vangen. Van enige responsabilisering van het Franstalige lands-gedeelte was dus al die tijd geen sprake.

Op 29 april 2022 kondigde federaal minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke aan dat er een deal was gesloten met de Franstaligen om het aanslepende dossier rond de artsenquota op te lossen. Volgens dat akkoord zou het historisch opgebouwde overschot aan artsen in de Franse Gemeenschap kwijtgescholden worden en zou de verdeelsleutel volgens de bevolkingsaantallen van de federale quota aangepast worden.

Een wetsontwerp tot wijziging van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen voor wat betreft de aanbodbeheersing dat uitvoering geeft aan dat akkoord, wordt momenteel behandeld in het federale parlement.¹

Volgens dat wetsontwerp zou niet het Rekenhof, maar de Planningscommissie Medisch-aanbod voortaan per gemeenschap adviezen verstrekken over het aantal toe te laten artsen en tandartsen. Het aantal zal dus niet meer gebaseerd zijn op de objectieve verdeelsleutel van het Rekenhof – die rekening houdt met de bevolkingsaantallen – maar wel op een planning die “rekening houdt met de evolutie van de behoeften inzake medische zorgen, de kwaliteit van de zorgenverstrekking en de demografische en de sociologische evolutie van de betrokken doelgroepen en de bevolking”.

Het advies van de Planningscommissie Medisch-aanbod baseert zich daarbij ook op de verschillende werklast voor artsen in Vlaanderen en Franstalig België. De lagere activiteit van de artsen in de Franse Gemeenschap zal dus automatisch leiden tot hogere quota in die gemeenschap. Omgekeerd zouden er door de hogere activiteit van de Vlaamse artsen minder Vlaamse artsen nodig zijn en zouden dus minder Vlamingen een artsenopleiding mogen starten. De Vlaamse artsen die zich te pletter werken, worden dus gestraft omdat ze te veel werken.

Overigens is er in de Planningscommissie Medisch-aanbod geen taalquorum nodig en evenmin een gewogen meerderheid. De vertegenwoordigers van de gemeenschappen hebben er bovendien geen stemrecht. De minister heeft er wel drie vertegenwoordigers met stemrecht. De commissie leent er zich dus toe om politieke adviezen te verstrekken. De commissie heeft in het verleden overigens al verschillende keren haar methodologie gewijzigd, met telkens andere aantallen als resultaat. De criteria van de commissie zijn dus allerminst objectief, maar lijken aangepast te worden naargelang van het politieke landschap. Omdat er geen betrouwbare methodologie voorhanden is, is de verdeling door het Rekenhof eigenlijk de meest correcte, namelijk op basis van de bevolkingsaantallen, waarbij elke burger dus gelijk meetelt in de berekening van de quota.

¹ Wetsontwerp tot wijziging van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen voor wat betreft de aanbodsbeheersing (*Parl.St.* Kamer 2022-23, nr. 2871/001).

De minister verwijst als tegenprestatie van de Franstaligen naar een numerus fixus die de Franse Gemeenschap zou invoeren. Het gaat om een toelatingsproef die toeleidt naar een maximaal aantal beschikbare plaatsen. Vlaamse artsenverenigingen hebben daar – ook gezien de ervaringen van het verleden – echter maar weinig vertrouwen in. Op het moment dat het voorliggende wetsontwerp wordt goedgekeurd, kan de Franse Gemeenschap immers nog doen wat ze wil en dreigt het federale niveau met een lege doos achter te blijven, zo luidt het. De Franstalige minister van Hoger Onderwijs Valérie Glatigny stelde alvast dat de toekomstige toelatingsproef “geen selectievere filter zal zijn dan het toelatingsexamen”.

Er moet zelfs vastgesteld worden dat het wetsontwerp niet beantwoordt aan de principes die in het federale regeerakkoord zijn afgesproken. Dat regeerakkoord bepaalt voor de artsenquota immers dat er “wordt voorzien in een responsabiliseringsmechanisme, voor het geval dat de federale quota niet worden gerespecteerd”. Het huidige wetsontwerp voorziet echter niet in een dergelijk responsabiliseringsmechanisme, waardoor er dus geen stok achter de deur zal zijn om een sanctie op te leggen aan de Franse Gemeenschap als ze haar nu al zo lang volgehouden weigering zich te schikken naar de afgesproken quota voortzet.

Het Vlaamse regeerakkoord vermeldt dat de Vlaamse Gemeenschap voor de artsenquota die gebaseerd zijn op de RIZIV-nummers afhankelijk blijft van de Federale Regering. Het voegt daaraan toe dat Vlaanderen blijft “eisen dat er een correcte verdeling van de RIZIV-nummers is tussen de gemeenschappen en er een aflossing komt van het in het verleden door de Franse Gemeenschap opgebouwde overtal”.

De deal van minister Frank Vandenbroucke met de Franse Gemeenschap en het huidige wetsontwerp staan dus haaks op de eis van de Vlaamse meerderheidspartijen daarover. Vanuit de Vlaamse Regering werd ook al terecht scherp gereageerd op het akkoord tussen de minister en de Franse Gemeenschap. “De federale regering veegt de spons over de Franstalige wetsovertredingen van het verleden, en voor de toekomst hanteert men een zo mogelijk nog meer onrechtvaardige verdeling”, zo luidde het in april 2022.²

De regeling van het federale wetsontwerp dreigt ook negatieve gevolgen te hebben voor Brussel en de Brusselse Rand, waar het aandeel Franstalige artsen zal toenemen. Dat zal de verfransing van de gezondheidszorg er ongetwijfeld verder in de hand werken.

Door de historische overschotten aan Franstalige kant kwijt te schelden en voor Vlaanderen nadelige verdelingsregels in te voeren, schaadt het federale wetsontwerp de Vlaamse belangen. Niet alleen de indieners van deze motie zijn die mening toegedaan, maar ook de Vlaamse artsenverenigingen. Ze hebben de Vlaamse Regering deze zomer al opgeroepen om een belangenconflict in te roepen. “Willen de Vlaamse partijen echt handelen naar het belang van hun kiezers, dan is het nu aan hen om het belangenconflict te steunen en te eisen dat de federale regering een dialoog met Vlaanderen opstart”, aldus de artsenverenigingen.³

Immanuel DE REUSE
Stefaan SINTOBIN
Suzy WOUTERS
Kristof SLAGMULDER
Chris JANSSENS

² Citaat van minister van Onderwijs Ben Weyts in Het Laatste Nieuws van 30 april 2022.

³ <https://www.vlaamsartsensyndicaat.be/nieuwsbericht/vlaamse-artsen-eisen-belangenconflict-dossier-artsen-quota-vaso>.

MOTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
  - 1° artikel 109 van het Reglement van het Vlaams Parlement, dat de procedure bevat voor het inroepen van een belangenconflict door het Vlaams Parlement;
  - 2° het wetsontwerp tot wijziging van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen voor wat betreft de aanbodsbeheersing (*Parl.St.* Kamer 2022-23, nr. 2871/001);
  - 3° het Vlaamse regeerakkoord, dat stelt dat Vlaanderen blijft eisen dat er een correcte verdeling van de RIZIV-nummers (RIZIV: Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering) is tussen de gemeenschappen en dat er een aflossing komt van het overtal aan artsen dat de Franse Gemeenschap in het verleden heeft opgebouwd;
  - 4° de vraag van de Vlaamse artsenverenigingen om een belangenconflict in te roepen tegen het genoemde federale wetsontwerp;
- overwegende dat:
  - 1° een belangenconflict kan worden ingeroepen zodra een parlement denkt ernstig te kunnen worden benadeeld door een ontwerp of voorstel van wet, decreet of ordonnantie, of door een amendement daarop, dat in behandeling is in een ander parlement;
  - 2° het federale wetsontwerp op een onaanvaardbare manier de spons veegt over het Franstalige artsenoverschot;
  - 3° de RIZIV-nummers volgens de bepalingen van het wetsontwerp niet meer zullen worden verdeeld op basis van de bevolkingsaantallen, maar wel na advies van de Planningscommissie Medisch-aanbod, waarbij de lagere activiteitsgraad van de artsen in de Franse Gemeenschap zal leiden tot hogere quota;
  - 4° Vlamingen door dat wetsontwerp minder kans zullen hebben om arts te worden dan Franstaligen;
  - 5° er geen enkele garantie is dat de Franstaligen zich in de toekomst wel zullen schikken naar de quota;
  - 6° het wetsontwerp een verdere verfransing van de gezondheidszorg in Brussel en de Vlaamse Rand in de hand dreigt te werken;
  - 7° Vlaanderen, de Vlaamse huisartsen en de Vlaamse kandidaat-huisartsen ernstig benadeeld dreigen te worden door het federale wetsontwerp;
- vraagt de schorsing van de behandeling van het voormelde wetsontwerp met het oog op overleg.

Immanuel DE REUSE
Stefaan SINTOBIN
Suzy WOUTERS
Kristof SLAGMULDER
Chris JANSSENS